

POLVS ARCTICVS. 81

Osteaquam frigidam hanc minusque cognitam plagam ex totius Mund partibus vnam quoque fecimus, delineationem eius singulari quoque tabula hoc loco exhibimus. Sita est autem regio hæc sub centro Cæli Septentrionalis, quò omnium compassorum indices vergunt quamdiu circa Aequatorem versantur. Vnica voce regio hæc Arctoa non ineptè vocari possit, quod integram zonam frigidam complectatur, quod totius Pqli Arctici medium est. nomenque Polo huic dedit Arcas, quod primarium huius plagæ sydus est. Ipsum porro sydus nomen adeptum est ab Arcade filio Calistus, quæ & ipsa syderi cuidam huius plagæ nomen dedit: qua de re Ouid. Lib. 2. Metam. hæc scribit, quòd scilicet Iupiter cù ad montem Arcadiæ, vnde oriundus etiam creditur, circumuagaret, amore capitur Calistus filia Lycaonis. sed cum frustra multis precationibus eam pellicere conaretur; insidijs rem experitur, ac Dianæ virginis forma sumta, arcu, sagittis ac pharetra ornatus obuiam ipsi in syluis venit, atque hæc versutia ipsam virginitate sua spoliat. Iupiter igitur contra voluntatem ac meritum suum vitiata virgine, innocentiam ipsius studiosè defendens, Iunonis tamen coniugis suæ animum sæuum ac vlticem nequaquam ad æquitatem flectere potuit. Hæc enim cùm ipsam aliquando lauantem conspiceret ac gravidam animaduerteteret, post partum in vrsam eam transformauit, ne scilicet deinceps maritus Iupiter amore ipsius allectus secundum committeret adulterium. Vrsa igitur hæc in syluis errans, filio iam penè adolefcenti ac sagittis suis venatum exeunti obuia fit. Arcas autem rerum ignarus, arcum in matrem suam tendit, quæ territa & anxia filium secreto cordis motu agnoscit, & apertis faucibus contra filium consistens oculos in ipsum immotos tenet. Iupiter igitur eorum miserus omnem hic moram tollit, ac subito vtrumque ad se in Cælum rapit. Iuno tamen cùm hoc honore priuare eos ægrè posset, ne cum reliquis Cælitibus absoluto frueretur gaudio, omnè nimirù Terrâ ambiendo variasq; eiusdem stationes contemplando, ad centrum siue punctum Cæli sedes eorum fixit, vbi vterque septem stellis notatur, quam Vrsam maiorem & minorem Latini vocant, Græci Helicen & Cynosuram nominant; Germani verò non ineptè maiorem minoremque currum ex ijs fecerunt. Hæc verò Sydera nuaquam occidunt, sed perpetuo in frigidissima illa Cæli plaga summitatem eiusdem occupant. Quamuis autè hac iniuria Iuno eosdem magna afficere contumelia sibi videbatur, inscia tamen (si rectè consideremus) maiori eos honore affecit, Nullum enim sydus in toto hoc Mundo Arctico nobilius, illustrius, & cognitu magis est necessarium quàm hoc ipsum. duæ enim maioris Currus stellæ posteriores ipsum Cæli punctum demonstrant, cuius puncti siue centri stella à nautis vulgò Leien appellatur, vbiunque etiam locorum Currus illo cõsistat. Etiam si autem Poëtæ fabulam hanc ex vera quadam historia construxerint, cuique tamen liberum erit (si ita sibi visum est) fidem ei adhibere, in gratiam saltem ipsius Ouidij. Sed ad rem. Magna hæc insulam rotunditatis pene formam habet, cuius medium amplum quoddam Mare continet, eiusque medium ingentem ac nigram rupem. Maior porro hæc insula in quatuor minores diuiditur, per quatuor maximos fluuios siue transitus, crucis in modum ex Oceano in Mediterraneum illud Mare permeantes, hic pluribus ille paucioribus ostijs. Hic etiam nota magnam huius Chartæ ab alijs diuersitatem. in cæterarum enim chartarum marginibus notata inueniuntur plagarum nomina, quæ hic nusquam conspiciuntur; sed torus centri circulus versus Meridiem siue circulum Aequinoctialem vergit. Nihilominus tamè respectu eius puncti quod necessario Septentrionale tibi ponendum foret, vbi que locorum etiam Oriens aliquod & Occidens habere potes. Quemadmodum enim Islandia respectu centri versus Meridiem, respectu Americæ versus Orientem, respectu Noriuegiæ versus Occidentem Septentrionalem, respectu Frieslandiæ versus Septentrionem Orientalem, & respectu Hiberniæ (quæ tamen in præsentis tabula non reperitur) versus Septentrionem sita est; ad eundem modum etiam de cæteris regionibus, vrbibus, insulis, promontorijs &c. in tabula hac Silis pronũciare potes. Illud & notatu dignum, in toto hoc circulo Arctico diem mensium sex, & noctem totidem esse mensium: sic vt dies vna cum nocte sua integrum efficiant annum, quod Germanis nostris (præcipuè verò Sueuis ac Bauaris) ridiculum ac fabulosum videbitur: nihilominus tamen non in gratiam Ouidij, sed mihi ipsi alijs

que permultis testibus ocularibus ista credas. Sed proh dolor quid vtilitatis ex longa ista nocte miseri somnolenti percipiunt, vbi & stellarum splendor, Lunæ candor, ad ignis ac luminis usum lignorum, sebi, olei marini omnis suppeditat copia: sicut noctu totidem, imo sæpius plura, perficiantur opera quot interdiu, præcipue verò piscationibus. Aestate etiam quæ ipsis continuus est dies, nostratum dierum horarumque discrimina non minus quam nobis nota sunt, licet campanæ sonitu vbique destituatur. In hoc tamen perpetuo solis splendore maiorem caloris usum non percipiunt, quoniam nunquam ex alto ipsis imminet, sed vbique plagarum longiorem ipsis umbram facit, & semper occiduus apparet. Hoc loco & illud obserua, si locorum distantiam in præsentī tabula emetiri volueris, aut cuiusvis circuli capacitatem cognoscere; tum non extremi circuli gradus consulas, quorum bini nequaquã tibi triginta miliaria Germanica efficiunt: sed eam consulas lineam, quæ ex centro ducta exteriori circulo finitur, in qua 390. Parellelo, distinctos gradus reperies qui hinc rotunditatis contractione non breuiantur, sed per integrum globi circuitum (si hinc sit) iustam longitudinem retinent. Quæ huius Poli Arctici, eadem quoque ratio est Poli Antartici (quam Terram Australem quoque vocamus) nisi quod necessario istud per vices eueniat, vt si huic Aestas, tum illi Hyems, & viceuersa sit.

Antarcticus enim æquẽ atque Arcticus polus suam
habet Zonam frigidam.

